

debreceni független Újság

politikai napilap

A miniszterelnök a negyvenezer holdas urak politikai dugárújáról beszélt Sátoraljaújhelyen

és bejelentette, hogy Bethlen és Gömbös egymás oldalán küzdenek, mert együtt erősebbek, mint külön-külön

Sátoraljaújhelyen vasárnap óriási lelkesedéssel hallgatták a miniszterelnök beszédét. Gömbös Gyula miniszterelnök az 1934. évi kormányprogramjáról, a miniszterelnök érdekes beszédében megindokolta a nemzeti egység pártjának megalakítását, majd az idegenből importált eszmék körül a horogkeresztes mozgalomról tett érdekes kijelentéseket.

— Vannak — mondotta — úgynevezett modern mozgalmak, amelyeket ide igyekeznek átültetni.

Gondolatszegénységre vall, hogy importálni kell ilyen dolgokat.

— Ez a stílus, amely ellen tiltakoztam, amelyet gerstli-demokráciának kereszteltem el. Ki mertem mondani, hogy

nem kívánok olyan demokráciát, amely mellett a lakosság éhezik és csak a vezérek élnek jól a Dunapalotában. Mi népies politikát kívánunk, amely egyformán gondozza a nemzet minden tagját, de

elismeri azt, hogy nincs egyenlőség az emberek között.

— Az olyan 40.000 holdas urak, akik a horogkeresztes mozgalmat importálják dugárúként, kezdjék ön- magukon

az általuk hirdett szociális intézkedések megtételét. akkor majd elhiszem, hogy komoly a mozgalmuk, de egyébként nem látok benne mást, mint politikai érvényesülésre irányuló törekvést,

még pedig át nem gondolt program alapján.

Rámutatott a miniszterelnök, hogy a nemzeti munkaterv nem egy kormány, hanem egy generáció számára íródott, majd kikelt a protekcionizmus ellen.

— Unokatesvéreknek és tehetségtelen magyaroknak — mondta — itt befelelgett.

Tehetségekre van szükség, a hülyék korszaka itt véget ért, mert ebben az országban ma már nem a kérelkalásan bátyám-féle emberek idejét éljük.

Álljanak félre a selejtesek, csak a jelesek boldogulhatnak.

— Magyarországon csend van és nyugalom, akik rendbontást szeretnének, tudják meg, hogy rájuk ütök.

Ezután széleskörű áttekintés keretében állapította meg a miniszterelnök,

Magyarország külpolitikai helyzete megerősödött,

súlyt ad az országnak már az is, hogy 81 millió kivitelei felesleget tudott elérni, Bethlen István gróf odakinn oly nagyszerű munkát végez a revízióért. Sokan nem veszik jónéven, hogy ők egymás oldalán harcolnak. Ami pedig természetes, mert

Bethlen és Gömbös együtt erősebb, mint külön-külön.

A revízióról nem nyilatkozhatik, amíg tárgyalászatlanhoz nem hívják.

Külpolitikailag a legnagyobb barátság érzületét váltja ki bennünk bárki, aki jószándékkal közeledik felénk. Belül elnyomunk minden olyan irányzatot, amelynek romboló hatása lehet.

Beszélt a miniszterelnök arról, hogy a nyugdíjtörvény során

1200 egyetemet végzett ifjú akar-nak elhelyezni, miután 2500 embert küldenek nyugdíjba.

Beszéde végén még az irányított mezőgazdasági termelésről emlékezett meg a miniszterelnök és bejelentette, hogy a telefondíjakat leszállítja.

püspök arról a kísérletről, amelyet a béke érdekében 1917-ben tett a magyar református lelkész: felhíván a svájci protestáns lelkészek központi szervezetét, hogy

a világ minden protestáns lelkészét kongresszusra hívják össze s itt hirtessék el a béketörekvések magvait.

Ez azon akadt el, hogy a svájci központ a háborús bűnösség beismerését követelte. Másik kísérlet volt a külföld szimpátiájának megnyerésére, amikor az nyitása mellett összeomlás után a Károlyi-kormány írá-

a világ minden tája felé szétözlöttek a protestáns vezetők, hogy a Magyarország ellen fordult hangulatot enyhítsék.

— A Kollégium felszámolása volt a cél — mondotta a püspök, amikor 1922-ben Amerikába mentem, de igazi fő célom az volt, hogy szimpátiát keltsék Magyarországra iránt. Amíg idebenn a reakció minden áron meg akarta akadályozni az utamat, addig számomra,

az ismert liberális ember számára a szabadkőműves világszervezet adott mindenütt hathatós segítséget.

eszközölte ki utamat s így azt a sikert is, amelynek a Kollégium megmentése köszönhető volt. Rövid idő után Harding elnök is fogadott, második amerikai utamon pedig Coolidge elnök. Amikor már itt eredményeket értem el, rendelkeztem a sors Magyarország számára Rothermere lordot.

A hivatalos magyar kormányzat elnöke helytelenítette Rothermere akcióját s ennek tulajdonítható, hogy a lord máig sem látogatott el hozzánk.

— Közben történt a frankhamisítás, amely a francia közvéleményt annyira ellenünk hangolta, hogy még ma is súlyos teherfalként kell ezzel az anti-patiával megküzdnie a Franciaországban való revíziós propagandának, bár — úgy látszik — ma már ez lohadóban van:

— A lord — visszatérve Angliába — olyan embert keresett itt, aki az ő politikai világnézetén van. Így esett a választása rám. 1929. március 23-án fogadott lord Rothermere. Megbeszéltük a magyar ügyeket s volt alkalom csodálni bámulatos tájékozottságát,

egyet-mást én is tőle tudtam meg, oly jól sikerült némely dolgokat itthon titokban tartani. (Derűtlenség.) Egy plattformra jutottunk s a lord nézeteiről én informáltam az irányadó itteni köröket. — Nekem és kísérőmnek, Kovács J. István professornak, az volt a célunk, hogy a szervezésnek irányt adjunk s ezért határozták el a British-Hungarian Association megszervezését. 1929. és 30-ban tett angliai és franciaországi utazásainkon

igyekeztünk összetoborozni azokat a politikai tényezőket, akik érdeklődtek a magyar ügy iránt.

Ezután ismertette a püspök 1930. évi angol tárgyalásainak egész sorát. Ezeket sok tekintélyes angol politikus kifogásokat támasztott Magyarország ellen. A kifogások általánosan

a demokrácia hiánya, a nyíltavas-zásos rendszer, a feudális uralomra vonatkoztak.

Felhozták a püspök előtt Kossuth Lajos példáját, aki nemes, liberális világnézetével olyan megbecsülést szerzett a magyar nemzet számára, mely-

Baltazár püspök négy év előtti tárgyalásairól, amelyekre csak most lép rá a hivatalos revíziós politika

Ha akkor megragadtuk volna a lélektani pillanatot, nem gyötrödnénk a válságban — A revíziós munka, amelyért a püspöknek csak üldöztetés járt — A Reform Társaság előadóestje

A debreceni Reform Társaság rendkívül érdekes előadással szolgált vasárnap a debreceni közönségnek: a Bethlen István gr. által megkezdett revíziós munka idején megszólaltatta dr. Baltazár Dezső püspököt arról a párizsi és londoni revíziós tájékozási és propagandáról, amelyet a püspök 1929. végén és 30. elején végzett s amely miatt páratlanul súlyos támadást intézett ellene annak idején — gróf Bethlen István miniszterelnök. A szenzáció, amely élesen domborodott ki az előadásból az, hogy Bethlen István új revíziós orientációja ugyanazon a nyomokon indult el, amelyek miatt Baltazár püspököt sértően támadta. Már nem oly friss újság, de mindenesetre érdekes tény: Bethlen Ist-

ván annyira kevésbé szimpatikus ezekben a körökben, hogy

a revíziós politikát, — amelynek sokáig heves ellenzéke volt — aggodva kell néznünk az ő kezében.

A Reform Társaság ezzel az előadással céljai szellemében működött: a haladás és a javítás érdekében ez az előadás is tisztázta az egyik magyar problémának fontos részletét.

A Kollégium díszterme Debrecen szellemi elitjével telt meg vasárnap délután 5 órakor erre az előadásra. Magasállású közfunkcionáriusok, professzorok, előkelő urak, a gazdasági élet kiválóságai töltötték meg a széksorokat s üdvözölték lelkes tapsal a terembe lépő Bal-

tazár püspököt.

Siposs Imre lelkész nyitotta meg az előadó-estet, üdvözölve a megjelenőket és Baltazár püspököt (taps). Rámutatott arra, hogy

a magyar protestantizmus már 15 éve elindult azon az uton, hogy az ország és az egyház integrálására törekvést a külföldön megszervezte.

Ebben a szolgálatban az első kezdeményező Baltazár püspök úr, (éljenzés) aki tapasztalatairól és élményeiről beszélt most.

Lelkes taps fogadta a püspököt az emelvényén.

Rövid bevezetőül megemlékezett a

Ha jó tüzelőanyagot akar, megbízható cégtől, úgy vásároljon a

Békési és Löw

tüzifa- és szénkereskedőtől.
Telep: Bánffy u. 4.
Telefon: 19-45. sz.
Elsőrendű, száraz tűzifák és házi szenek.

nek mindmáig nyoma van. Lord Rothermere nyíltan megmondta, hogy

egy olyan magyar kormány számára, melynek szelleme az akkori, nem lehet kölcsönt szerezni, demokratikusabb kormány számára talán igen.

— Felvette a lord — folytatta a püspök — azt a kérdést is, hogy

mi lesz az országgal, ha nem kap kölcsönt. Nos, mi látjuk, hogy mi lett belőle.

— Néhány angol politikus megmagyarázta nekem, hogy

az antiszemitizmus milyen gátló tényezője a riviziónak.

Most a református orientációról lévén szó, erről nem beszélek, hanem ha zsidó testvéreink egyszer kívánják, hát elmondom. Bár ma az uccán beverhetik érte az ember fejét. (Általános derültség.)

Beszámolt ezután a püspök arról a fogadtatásról, amelyben a francia kamara külügyi bizottságában volt része, amelyet Soulier alelnök összehívott, hogy hallgassa meg a püspököt és Kovács J. Istvánt. A demokratikus berendezkedés iránt itt ugyanolyan kívánságok hangzottak el, mint Angliában s a magyar kormány iránt oly ellenszenv mutatkozott, hogy a püspök és társa

mindenütt jónak látták hangsúlyozni, hogy a kormánnyal és a magyar követséggel a legcélszerűbb nexusuk sincs.

Párizsból Londonba vezetett a két diplomata útja, ahol a magyar ügy számára az előkelő, aktív politikusok közül ismét sokat sikerült megnyerniük.

Még ugyanebben az évben Speyerben, a reformáció 400 éves világnepén és Noyonban, Kálvin restaurált szülőházának felavatásán tartott még a püspök hatalmas beszédeket, amelyekben a biblia igazsága alapján parkodott meggyőzni a közvéleményt az európai együttműködés szükségéről s ezzel kapcsolatban a magyar igazságok elismeréséről. Speyerben arról beszélt, hogy ha szenvednek a tagok, szenved a test is. Nyomban pedig arra kérte a franciákat, hogy

amint a magyar reformátusok segítettek felépíteni Kálvinnak a háború alatt összerombolt szülőházát ők is segítsenek felépíteni az összerombolt Magyarországot.

— Lord Rothermere tanácsait — folytatta a püspök — ha akkor megfogadtuk volna, ha megragadtuk volna a lélektani pillanatot, amikor az angol és francia közvéleménybe bele volt ágyazva a revízió iránt való érdeklődés, akkor talán nem értük volna el azt a mélypontot, amelynek válságában most testünk-lelünk gyötördik.

— Magyar hivatalos körök részéről most látszik megmozdulás, amely abban az irányban történik, amelyben mi indultunk el akkor. Hanem

reánk abból csak üldöztetés és megvádoltatás származott.

Lelkes taps és éljenzés fogadta a püspök beszédét, amelyet Siposs Imre kész köszönt meg a Reform Társaság nevében.

Lakót ? szeretne házába

Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

Méltányosságra figyelmezteti az adókiivetőket a pénzügyminiszter

Kedvezményeket kaptak az új adókiivetést megindító rendeletben a háztulajdonosok és a gazdák

Budapest, január 15. A pénzügyminiszter kiadta szokásos évi körrendeletét a jövedelem- és vagyonadó 1934. évi kivételére tárgyában a pénzügyi hatóságokhoz.

A rendelet általánosságban figyelmezteti az adókiivetők közegeket, hogy a földbirtok jövedelmének kiszámítása során mindenkor vegyék figyelembe azt, hogy az elmúlt gazdasági évben a rossz értékesítési lehetőségek, továbbá a magas termelési és kezelési költségek, valamint az alacsony terményárak az ország több részében károsan befolyásolták a mezőgazdasági ingatlanok jövedelmezőségét, erre való tekintettel különös gondot fordítsanak arra, hogy a törvényes rendelkezéseknek a nehéz gazdasági helyzet által kellően indokolt méltányos szabályai alkalmazást nyerjenek.

A rendelet egyébként a jövedelem- és vagyonadó alapjának megállapítására vonatkozó szabályokat általában az előző években kiadott hasonló tárgyú rendelkezéseknek megfelelően állapítja meg. Az előző évi rendelet intézkedéseivel szemben azonban a most kiadott rendelet a mezőgazdasági termények árának mikénti számítása, valamint a házbirtok és értékpapírok értékének megállapításáról szóló szabályokat — a változott gazdasági viszonyoknak megfelelően — újból rendezi.

A HÁZBIRTOK KEDVEZMÉNYEI

Ha a rendeletet alaposan áttanulmányozzuk, akkor kiderül, hogy a házbirtok kétirányú kedvezményt kapott a pénzügyminisztertől. A tavalyi és a megelőző évi rendeletekben a kötöttbérű lakásoknál a kezelési, a fentartási és tatarozási költségek címén a jövedelemből legfeljebb 16 százalékat, a szabad rendelkezés alatt álló lakások jövedelménél legfeljebb 10 százalékat lehetett a bruttó jövedelemből levonni.

A mai rendelet két részre osztja a kérdést, külön veszi a fentartási és külön veszi a tatarozási költségeket az adókiivetés szempontjából. A tatarozási és karbantartási költségek címén az 1922. év óta készült házaknál legfeljebb 5 százalékat, a régebbi házaknál 10 százalékat lehet a nyersbevételeiből ezenkívül levonni. A kezelési és fentartási költségek címén ezentúl a háztulajdonos a tényleges kiadásokat levonhatja.

A vagyonadó kivételénél is bizonyos kedvezményeket kaptak a háztulajdonosok, aminek illusztrálására a következő két példa szolgáljon. Az értékelésnél 6000 pengő nyers házbérlőjévélem, illetve haszonértékig ennek 16-szorosa szolgált a vagyonadó kivételi alapjául, a mai rendelet csak 15-szöröst állapít meg. Ha a nyers házbérlőjévélem 15.000 pengő felül van, akkor eddig annak 9-szeresét kellett a vagyonadó kivételi alapjául elfogadni, a mai rendeletben a pénzügyminiszter ezt a nyers bérlőjévélem 8-szorosára csökkentte.

MILYEN KEDVEZMÉNYT KAP A GAZDATÁRSADALOM?

Nézzük, milyen adókedvezményeket kapott a pénzügyminisztertől a gazdatársadalom? Az eddigi rend értelmében a mezőgazdaság jövedelmének megállapítása során a termények értékét a tényleg kapott pénzértékben kell az adózásnál figyelembe venni. A gazdák egy része azonban nem tudja igazolni, hogy mennyiért adta el termését, ilyen esetben tavaly a búza árát 14 pengőre alapon állapította meg a pénzügyminiszter, most az adókiivetés szempontjából a búza árát 10 pengőre csökkentette a rendelet. Tavaly a rozsot az adózásnál 12 pengővel számolták el mázsánként a gazdának, a mai rendelet a rozs árát 5 pengőben állapítja meg.

Ugyanezeket az alacsonyabb gabonárákat veszik az adókiivetés alapjául akkor is, ha a földet haszonbérbe adták és a gazda nem tudná igazolni, hogy a bérlő milyen átszámítási kulcs szerint fizette ki neki a terménybért. A föld értékelése az adókiivetés szempontjából a rendeletben a régi maradt, jöllehet a gazdák azt mondják, hogy a tavalyi földárak nem felelnek meg a mai értékesítési lehetőségeknek. A fundus instruktus: a föld élő és holt felszerelése terén az adózási viszonyok nem változtak, ezt a rendelet változatlanul a tavalyi kulcsok szerint állapítja meg. Jöllehet, a gazdák azt állítják, hogy az állatárak esése és a gépek olcsóbbodása miatt változtani kellett volna ezen a ponton is.

A részvények és a kötvények adóalapja

A RÉSZVÉNYEK ÉS KÖTVÉNYEK ADÓALAPJA

A részvények és a kötvények adóalapjának a megállapításánál is fontos változások vannak, tekintettel arra, hogy a részvényvagyon értéke a tavalyihoz képest lényegesen visszaesett. A kényszerkölcsön értékét az adózás szempontjából a pénzügyminiszter a névérték 30 százalékával, az úgynevezett kliringkötvények (angol), francia, olasz) árfolyamát a névérték 50 százalékával, a népszövetségi kötvények a névérték 55 százalékával a békebeli járadékokat az eredeti aranyérték 8 százalékával kell felvenni. A kereskedelmi minisztérium által kiadott ügyi kötvények a névérték 40 százalékával szerepelhetnek az adózásnál.

A RÖGZÍTETT ADÓ FELMONDÁSA

Fontos változás van és különösen azok előtt kell ezt hangsúlyozni, akiknek adóját megrögzítették, a rendelet 11. szakaszában. A rögzített adót

január 31-ig mindenki felmondhatja, de gyakran előfordul, hogy az ügyesbajos emberek elfeledkeznek a január 31-iki határidőről. A mai rendeletben a pénzügyminiszter felszólítja az adókiivető hatóságokat, hogy ha az adózó kereseti viszonyaiban tartós változás állott be, úgy hogy a 933-as adóalapot nem tudja fentartani, akkor az adókiivető hatóságoknak kötelessége figyelmeztetni az adózót arra, hogy a rögzített adót mondja fel. Ha az adózó a január 31-iki felmondási határidőt elmulasztja, akkor sem származik belőle baj, mivel a figyelmeztetéstől számított nyolc napon belül joga van a rögzített adót felmondani.

Egyébként a pénzügyminiszter változatlanul fentartja azt az intézkedést az idei évre is, hogy a munkanélküliség enyhítése céljából több munkást foglalkoztató főnöknél vagy gyárnál új adókiivetési eljárást nem szabad megindítani azért, mert az illető üzem több munkást foglalkoztat.

— Nehéz székülésben szenvedők, akiknek az agyvértődulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézé, igranak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József viz mütetek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyu

A földművelésügyi miniszter figyelmezteti a gazdákat, hogy a mezőgazdaságban hivatásos mezőgazdasági munkásokat alkalmazzanak

Budapest, január 15. A földművelésügyi miniszter 1934. évi mezőgazdasági munkáknak, különösen pedig az aratási és cséplési munkáknak kellő időben és zavartalan módon való elvégzése, úgy szintén a hivatásos mezőgazdasági munkásoknak a mezőgazdasági termelés keretein belül lehetőleg teljes számban való elhelyezkedésének érdekében rendeletet adott ki. Ebben arra utasította a hatóságokat, hogy törvényes jogkörökben kövessenek el mindent abban a tekintetben, hogy a munkaadók az aratási és cséplési munkára és általában bármely gazdasági munkára minden körülmények között hivatásos mezőgazdasági munkásokat szerződtessenek. Figyelmeztette a munkaadókat, hogy a külföldieknek a mezőgazdasági munkák végzésére való alkalmazására munkavállalási engedélyt kivételesen és kizárólag csak abban az esetben lesz hajlandó megadni, ha a belföldi munkaerő teljes kielégítést nyert. Felhívta a munkaadókat és gazdasági munkások figyelmét arra, hogy az országban bármely gazdasági munkát szerződésileg elvállalni szándékozó munkásokkal a szerződés mindig írásban, az illetékes községi előjáróság-nál (polgármester előtt) kötendő meg. Ajánlja a miniszter, hogy a birtokosok, amíg megfelelő számban munkaerő áll rendelkezésre, aratógépeket ne vegyenek igénybe s olyan mezőgazdasági munkáknál (kapálás, kaszálás), amely kézi munkaerővel végezhető, minden gazdaság répi erő alkalmazását mellőzzék. És egyben felhívja a gazdaközönség figyelmét a hadirokkantoknak könnyebb testimunkával való ellátására. Figyelmeztette a gazdasági munkásokat, amennyiben a fizetett napszámberék a gazdasági munkás és családja megélhetését nem biztosítják,

bárki kérheti a fizetendő legkisebb napszámberék megállapításának ellenőrzését. Végül felhívta a miniszter az érdekelteket a hatósági munkaközvetítő közreműködésének igénybevétele.

Értekeztet

az igazságügyminisztériumban az ügyvédek helyzetéről

Budapest, január 15. Az igazságügyminiszter január 15-én délelőtt és délután értekeztetést tartott az ügyvédi kart érintő kérdések tárgyában. Az értekezteten jelen voltak az ügyvédi kamarák képviselői, számszerint 27-en. A miniszter kiemelte, hogy a minisztériumban állandó töprengés tárgya azoknak a kérdéseknek a megfontolása, amelyek az ügyvédi hivatás erkölcsi tekintélyének biztosítására és az ügyvédi testület anyagi helyzetének javítására szolgálnak. Hangsúlyozta, hogy az ügyvédség szerves része a nemzet testének osztozik annak sorsában, az ügyvédi kamara helyzetének javítására szolgáló intézkedések ehhez képest ezen az egyetemes elvi alapon alkothatók meg.

Az értekeztet ezután tüzetes tárgyalás alá vette az igazságügyi szervezeten és polgári és büntetőeljárásnak mindazokat a kérdéseit, amelyeket az ügyvédi testület működését és az ügyvédi kamara érdekeit közelről érintik. Az igazságügyminiszter az értekeztet befejezése után a felszólalásokért köszönetét fejezte ki.

Vásároljon hirdetőinknél.

Az OTBA ellen döntött az Orvos Szövetség közgyűlése

Mint vásárnapi számunkban megírtuk, az Orvos Szövetség közgyűlése Budapesten vasárnap tartott tanácskozásain döntött az országos tisztviselői betegápolási alap új szervezkedésével a gyáripárszerűen dolgozó rendelőintézet felállításával szemben. Amint az előrelátható volt, csaknem ötezer szavazattal ötven ellenében kimondta az Orvos Szövetség, hogy nem engedi meg tagjainak az OTBA rendelőintézeténél létesített állások elfoglalását. Csaknem teljes egyhangúsággal dr. Verebely Tibor egyetemi professzort választotta meg az Orvos Szövetség elnökévé a közgyűlés.

Kútba ugrott egy 63 éves kocsis

Hétfőn reggel a Csap ucca 19. számú ház lakói előtt feltűnt, hogy Szatmári András kocsis, aki már a kora hajnali órákban el szokott távozni hazulról, még mindig nem hagyta el lakását és ajtaja zárva van. Rosszat sejtve, zörgetni kezdtek a lakás ajtaján, de senki sem válaszolt. Erre rendőrt hívtak, majd egy közelben levő lakatos segítségével felfestették az ajtót, a lakásban azonban senkit sem találtak. Ekkor kutatni kezdtek a házban Szatmári András után, míg végre az egyik lakó, aki vedret eresztett le a kútba, megdöbbenve tapasztalta, hogy a kút alján valami fekszik. Azonnal arra gondoltak, hogy Szatmári András teste van a kút vizében. Telefonon értesítették a mentőket, akik aztán felhúzták a kút alján fekvő testet, amely valóban Szatmári András hullája volt. — Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a 63 éves kocsis gyógyíthatatlan betegsége miatti elkeseredésében követte el az öngyilkosságát.

MODERN KÉPKERE. TEZÉS. ÜVEG-CSISZOLÁS, TUKÖR-GYÁRTÁS

Bergernél

Plác ucca

Mi az igazság az antiszemizmusban

Érdekes előadást rendez az OMIKE a hó 20-án, szombaton este 6 órakor a zsidó hitközség tanácstermében (József kir. herceg u. 26.). Ez a kultúr-délután kezdete lesz annak az előadás-sorozatnak, amely sorra veszi a jelenleg égető zsidótársadalmi problémákat. A műsor gerincében Kardos Pál gimnáziumi tanárnak fenti című előadása áll. Az előadás érdekességéhez hozzájárul az is, hogy a Debreceni Független Ujság hasábjain éppen ezzel a kérdéssel foglalkozott Kardos Pál egy hírlapi polemia keretében. Nem kisebb érdekessége lesz a műsornak, hogy dr. Fényes Jenő zsidó-vonatkozású verseiből olvas fel, ami egyúttal a műsor változatosságát is biztosítani fogja. Fényes Jenő irodalmi munkássága nemcsak Debrecenben közismert és így biztosra vehető, hogy Debrecen kultúrközönsége fel fogja használni a ritka alkalmat, hogy a kiváló költőt ne csak az újságok hasábjairól, hanem az előadó-pódiumról is megismerhesse. Az előreláthatóan magyiskerű kultúrelőadást dr. Vág Sándor, a zsidó reálgimnázium igazgatója vezeti be.

KOLA JAZZ TRIOJA

MINDEN ESTE az Arany Bika Fehér Szalonjában Bejárat a szálloda halljából.

A kávéházban és üvegtérben CSÓKA KOMBINÁLT ZENEKARA

Az egyetemen minden csendes...

Hétfőn száznyolcvan diák iratkozott be

A debreceni egyetemen hétfőn délután már a legsímább mederben folytak a beíratkozások. Egy rendőrszaksz ugyan még mindig az egyetem épülete előtt cirkált, azonban beavatkozásra sehol sem volt szükség. Hétfőn délután mintegy 180 diák iratkozott be az egyetemre, keresztények és zsidók vegyesen. Érdekes egyébként, hogy a tavalyi évadban sem volt nagyobb ebben az időben a beíratkozások száma, mint most, hiszen a diákság nem szokott mindiárt az első napokon megjelenni a beíratkozásokon. Híre járt egyébként annak, hogy a

Turul bajtársi egyesület megszüntette a beíratkozási sztrájkot, de ezzel kapcsolatban a Turul egy nyilatkozatot adott ki, amelyben bejelenti, hogy a sztrájkjal kapcsolatban semmiféle intézkedést nem tett.

Az ifjúsági mozgalom vezetői felhívják az egyetemi ifjúságot, hogy január 18-án, csütörtökön estig, illetve további intézkedésükig sem beíratkozás, sem tüntetés, sem egyéb célból az egyetemi központi épület környékén ne tartózkodják.

A szélhámós Kupfersteinről a fogházban lehúzták a kicsalt ruhát és visszaadták a szabónak

A család most darócban várja kívülről az új polgári ruhát

Néhány nappal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról, hogy a debreceni rendőrség őrizetbevette Kupferstein Elemér ügynököt, aki különböző szélhámosságokat követett el. Kupferstein Elemér azóta átkísérték az ügyvédségre és a napokban hallgatta ki a vizsgálóbíró, aki a felmerült súlyos gyanuok alapján előzetes letartóztatásba helyezte.

Beszámoltunk arról is, hogy Kupferstein egy debreceni úrilánynak udvarolt és a közeljövőben tartották volna meg az esküvőt is. Erre való tekintettel a fiatal ügynök előadta jövendőbeli apósának, hogy nincs megfelelő ruhája az esküvőre és ezért százötven pengőt kért tőle. A jövendőbeli após átadta a kért százötven pengőt és Kupferstein el is ment Róth Márkus Bethlen uccai szabóhoz, akinél egy ünnepi öltönyt csináltatott — hitelre. Az öltönyt kész lett, Kupferstein megígérte, hogy majd kifizeti és elvitte a ruhát. De elvitt egy vég

szövetet is a szabótól, akinek azt mondta, hogy van egy orvos bátyja és a ruhát akar csináltatni. Mintát kért és azért vitte magával a vég szövetet.

Róth Márkus azóta hiába várta Kupferstein Elemér, az ügynök nem jelentkezett sem a ruha árával, sem pedig a mutatába elvitt szövettel. Ennek alapján Róth Márkus megjelent a rendőrségen és feljelentést tett Kupferstein ellen, de megjelent a rendőrségen az apósjelölt is, aki szintén feljelentést tett az ügynök ellen, amiért kicsalta tőle a százötven pengőt.

Hétfőn délután detektívek jelentek meg a törvényszéki fogházban, ahol — hogy Róth Márkus kárát némiképpen enyhítsék — Kupferstein Elemérrel levetették a vadonatúj ruhát, amelyet a fogházban is viselt és visszaadták a szabónak. A fiatal ügynök pedig jelenleg daróc rab-ruhában várja, hogy rendes öltönyt küldjenek számára hazulról.

Tizenkét pengőt adtak a diványért, amelyen Zemplén Gézánét megölte a fia

Budapest, január 15. Az árvaszék intézkedésére az I. kerületi előjáróság mára tűzte ki a meggyilkolt Zemplénné lakásberendezésének elárverezését. Kilenc órakor rendőri asszisztenciával megjelentek az előjárósági tisztviselők. Feltörték a rendőrségi pecsétet és tíz órakor megkezdődött az árverés.

A képeknek 12 pengő volt a kikiáltási ára és 5 pengőért kelték el. Ezután a konyhaedényekre került a sor, amiket 24 pengőért vásároltak meg.

Izgalom támadt, amikor kalapács alá került a rózsaszínű, csikoshúzatú, kopott divány, amelyen feküdt Zemplén Gézáné, amikor a fia meggyilkolta. Az egyik árverező asszony borzadva kiáltott fel, amikor meglátta, hogy a divány húzata még véres és a divány előtt is látszik a vértöcsének a nyoma.

Először két pengőt kínáltak a haláldiványért, aztán 50 fillérenként verték fel az árat, végül is 12 pengőért vásárolta meg egy idősebb asszony.

Egymásután kerültek dobra a rendetlen lakás különböző berendezési tárgyai. Egymásután szedték le a falakról a festményeket, hordták ki a lakásból a bútorokat, amelyeket pár pengőért vásároltak meg. 24 pengőért vették meg egy tételben Zemplénné gitárját és Zemplén Dénes hegedűjét, 20 pengőért kelt el a rádió, amit felnyitott Zemplén Dénes, amikor anyját meggyilkolta.

Délben szünetet tartottak, délután folytatják az árverést, amely előreláthatólag a késő esti órákban fejeződik be. Ekkor kerül sor Zemplén Dénes rézgyára, amely még megvettve, most is úgy van, ahogy Zemplén Dénes a

gyilkosság reggelén ott hagyta. Eladják a 600 kötetes könyvtárt és azt a néhány bútordarabot, ami még megmaradt. 1200 pengőre értékelte a becsüs Zemplénné berendezési tárgyait, de valószínű, hogy csak néhány száz pengő vételárat érnek el. Az árverésből befolyt összeg Zemplénné három gyermekét illeti.

Vadász Endre képkiállításának rendkívüli sikere

Vasárnap délelőtt nyitotta meg idei tárlatát Vadász Endre a Déri-múzeum baloldali kiállító termében. A nagytehetségű festőművész kiállítását az ória tömegesen keresi fel a közönség, amelynek minden tagja valóságos meglepetésként élvezi a színeknek és formáknak azt a gazdag szépségét, amely a terem falairól letekint reá. Debrecen művelt közönségének színe-java megfordult már ezen a nem mindennapi művészi élményt jelentő kiállításon s ami különösen örömdetes: mindiárt az első napon erős vételkedv mutatkozott. Vadász Endre kiállított festményei közül egész sort vásároltak már meg s a vevők mind Debrecen finomultabb ízlésű műpártolói közül valók. Bizvást állíthatni, hogy Debrecenben kevés képkiállításnak volt még ilyen teljes erkölcsi és anyagi sikere, ami annál szebb, mert ezúttal teljesen megerdemelt sikerről van szó.

Vasárnap délelőtt temették el Alagon a szerencsétlen Bognár István hentesmestert

Valóságos népvándorlás indult meg a környékről az alagi temető felé, hogy résztvegyenek a kegyetlenül lemészárolt Bognár István utolsó útján.

A gyilkos asszony rokonságából senki nem jött el. Bognár István öreg édesanyja, édesapja, testvérei és a kis Bognár Pista vettek csak részt a temetésen.

Mezei János újpesti evangélikus lelkész mondott a sírnál gyászbeszédet. Az emberi rúttságáról, aljasságról beszélt. Kérte az Urat, hogy engedje, hogy a gyilkos asszony legyen az utolsó Kain, aki baltát emelt felebarátjára.

Tompa dübörgéssel hullottak a rögzök Bognár István koporsójára. A tömeg néma csöndben állta körül a fies hantot. A nagy csendben csak a kis apátlan Bognár Pista zokogása hallatszott.

— Az osztályorszájatek hétfői húzásán 30.000 pengőt nyert: 39379. 5000 pengőt nyert: 42963. 2000 pengőt nyertek: 9321, 65721. 1000 pengőt nyertek: 82023. 300 pengőt nyertek: 6582, 9677, 26257, 28505, 34967, 65243, 73968, 67758, 71192. 500 pengőt nyertek: 9032, 18487, 25543, 47403, 67020, 67266, 72351, 73629, 81072. Kihúztak ezenkívül közel ezer sorsjegyet 150 pengős nyeremény-nyel.

Könyvkötéseket, egyszerű és díszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zselé-tárcákat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vevő-nyalozó intézet • üzleti könyv gyár, kisközműintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49. TELEFON 20-18.

Uj üzlet! Csapó u. 10. Uj üzlet!
Molnár Lukácsné
 rőfős és rövidáru üzlete
megnyit! Olcsó árak!

A debreceni gyermekmenhelyen 5000 szegény gyermekre viselnek gondot

Maponta sokan sirva könyörögnek, hogy ment-
sék meg gyermeküket, de nincs elég
hely és nincs elég pénz...

Nagy, hófedte fásoros kert közepén áll a Mester ucca végén egy hatalmas, szürkefalú épület: az állami gyermekmenhely. Sehol a városban nem lehet annyi gyermekírást halni, mint ebben a szép kert közepén emelt épületben. Sok itt a szomorúság, sírnak a kicsiny emberpalánták a szerető anyai szív után és sírnak az anyák is, amikor kénytelenek megválni gyermekeiktől és átadják a menhelynek, hogy vigyázzon reá és nevelje fel. Szívacsaró látvány, amikor az anyák elhosszabb rongyokba takart kicsinyeiket és átadják gondozásra, mert ők már az élet fenntartásához szükséges darabka kenyert sem tudják biztosítani a kicsiny emberkéknek. Nagy sírással, csókolgatással búcsúzik el az anyai gyermekétől, akit talán nem is lát többé viszont az életben. Szörnyű lelki kín az anyai számára lemondani annak neveléséről, eltartásáról, akiért annyit szenvedett, akiben élete büszkeségét remélte. Kénytelen azonban megtenni, mert ha ő nem válik meg gyermekétől, hát ő öle ragadja el a nélkülözéseket a nyomorúság útján elébe álló halál. A végső nyomor az, mely idáig kényszeríti az anyát, de mindegyiket biztatja a remény: hátha ember lesz a gyerekből...

A gyermekmenhely tiszta, szép és nagyon egészséges beosztású, felszerelve minden megkívánható eszközzel, de azért mégis nagyon szomorú hely, mert fennállításának egyedüli jogcíme a nyomor. Az impozáns épület, a gondos orvosi felügyelet és figyelmes ápolónők mégis a szomorú élet első állomását jelentik azok számára, akik az anyai szeretetet, a családi élet melegsége nélkül nőnek fel. Az anyai szív szeretetét, féltő gondosságát azért mégsem pótolja semmi más és itt kezdődik ezer és ezer gyermek tragédiájának első stációja.

A debreceni gyermekmenhely 1902-ben épült fel és dúsan felszerelve, azt remélték, hogy nagyon sokáig elég lesz az árva, félárva és azon gyermekcsereg felnevelésére, akiket odahaza életartani, nevelni nem tudnak. A menhely a háború kitöréséig nagyon szépen betöltötte feladatát, védelmébe vette a menhelyre szorulókat és igyekeztek minél jobb környezetben elhelyezni, hogy ne érezzék a nélkülözést és ne sajnuljanak el a nyomorúság következtében.

A MENHELY ÉVEK ÓTA ZSUFOLT.

A háború iszonyatos pusztításai és az utána következő idők annyira kiszélesítették a nyomorok rétegét, hogy hamarosan 100 százalékkal emelkedett azoknak száma, akik gyermekeiket kénytelenek voltak a menhely gondjaira bízni. A szegény gyermekeket fel kellett venni, mert nem nézheték el pusztulásukat. A menhely ilyen körülmények között természetes, hogy szüknek bizonyult és csak a legnagyobb nehézségek

arán tudott megfelelni feladatának. A nehézségekre, hogy csak egy példát említsünk, az oláh megszállás alatt elmaradt a központból érkező támogatás s ha a menhely megelgészívű főorvosa a saját vagyonából nem fejezi a szükséges kiadásokat, katasztrofa következett volna be. A menhelyet 1924-ben bővítették és az új épületben 35 ágyat tudtak elhelyezni, ezzel a bővítéssel már 200 gyermeket tudnak ápolni a menhelyen. A bent ápolott 200 gyermek közül 90 százalék mindig beteg, mert az egészségeseket minél hamarabb igyekeznek a menhely igazgatósága kihelyezni az úgynevezett nevelőszülőknél. A kihelyezés nagy munkát jelent, mert a nevelőszülők már kevésnek tartják a segélyt, melyet a kihelyezett gyermekek után kapnak. A segély 4-10 pengőig terjed havonta. Nem veszik át olyan szívesen a menhelyes gyereket, mint még évekkkel ezelőtt is.

FŐ A FEGYELEM...

A menhely ragyogó tiszta szobáiban katonás rendben sorakoznak egymás mellé a kicsi ágyacskák. Nem hiányzik itt semmi, csupán a gyermekírás, szinte önkéntelenül tolul fel a kérdés, miért nem sírnak itt a gyermekek, hiszen itt sok gyermeket ápolnak és más helyen egy gyermek is milyen lármát csinál.

— Itt kérem fegyelemhez, rendez szoknak a csecsemők — kapjuk meg a gyors választ — mi lenne, ha 200 gyermek elkezdene rakoncátlankodni, nem lehetne birni idegekkel. Van azért itt is sírás elég, de azért szeretik a gyermekeket, hogy a kis sírást, ha annak oka van, elnézzük. Meg kell szüntetni az okot, amiért sírnak a kicsinyek és akkor mosolygó kis angyal lesz mindegyik.

A kicsiny ágyacskákban tényleg mosolyogva, nevető kíváncsi szemmel heverésznek az apróságok. Rózsás kis kezük örökké motoz, kapkod. Barátságos nevetés fogadja a feljűk hajlókat. Most még nevetnek a kis árvák, de mi lesz velük, ha felnőnek, ha kikerülnek a pokoli küzdelembe, mely a mindennapi kenyérért folyik. Akkor eltűnik arcukról az angyali mosoly és nem csillan fel szemükből a szerető bizalom sugáros fénye. Annak is nehéz, aki a családi fészekből repült fel, de százszor nehezebb annak, aki egész életén viselni kénytelen a „lelenc” bélyegét. A korlátozott maradásig és gonoszság nyomja majd őket és nagyon kiváló képességgűnek kell azoknak lenni, akik felküzdik magukat.

Most ragyogó tisztaságban, gondos ápolásban nevelkednek, minden kéznél van, amit a modern orvostudomány előír, most megkapnak mindent, mert betegek és egészen gyámoltalanok, de keservesen megváltózik minden, ha kikerülnek a „nevelő szülőkhöz” nagyjából vidékre, liba és disznó körüli tevékenységek elvégzésére.

MI LESZ A MENHELYES GYERMEKBŐL?

A menhelyes gyermek nagyrésze vidékre kerül gondozásba, ott nő fel a kizsárdaságokban és természetesen mezőgazdasági cseléd, földműves lesz belőle. Kevésbé azoknak a száma, akik ipari pályára mennek és igen csekély százalék tud feltörni magasabb társadalmi rétegbe. Van azonban példa, hogy a szerencsés körülmények a gyermek született képességei következtében kitör a tömeg sorából. A debreceni menhely volt ápolójai közül bizony lettek már derék katonatisztek, tanárok, tanítók, tisztviselők, sőt egyik igen magasrangú tisztviselő lett a fővárosban. A menhelynek meg van adva a mód arra is, hogy a kitűnő szellemi képességű gyermekeket tovább képeztesse, ezt azonban csak igen kivételes esetekben veszik igénybe, mert nincs anyagi fedezet.

A debreceni gyermekmenhelyen,
fáradhatatlan igazgató-főorvosa dr.

**„ANGOL” BAN
FRISS CSAPOLÁS
PARICELSTISZSÖR**

Roosevelt 15 milliárdos bankjegy- kibocsátó felhatalmazásával uralkodik a bankokon

Washington, január 15. Roosevelt elnök, mint Thomas szenátor kijelentette, a jegybankok műveletét útján 15 milliárd szabadpénzt tart a kezében és feltétlen uralma alatt tartja az egész amerikai bankrendszer.

A Wallstreeten az a meggyőződés, hogy a kormány a következő öt lépést fogja megtenni egymásután:

1. Roosevelt elnök a törvényhozás felhatalmazását kéri a jegybankok aranykészletének lefoglalására.
2. Ezután következik a dollár aláértékelése.
3. A kormány lefoglalja a jegybankok aranykészletét.
4. A kormány igyekszik majd a dollárt angol mintára teremtett pénzkiegészítési alap segítségével rögzíteni.

5. A rögzítés keresztülvitele után Roosevelt elnök az idegen kormányokat közelíti majd meg nemzetközi pénzügyi egyezmény létesítése céljából.

A dollár értékcsoökkentésének az a célja, hogy a szövetséges pénztár, amelynek a legközelebbi öt hónap folyamán hétmilliárdnyi hiányt kell fedeznie, nagyobb nyereségre tegyen szert a tartalékbankok pénztáráiban levő három és fél milliárd dollárnyi aranyérmek lefoglalásával, másrészt, hogy megerősítsék a szövetségi kormány hitelét a küszöbönálló kölcsönműveletek alkalmára, végül, hogy bizonyos biztonságot nyújtsanak a dollár szilárdsága tekintetében azoknak a bankoknak és magáncégeknek, amelyek részt ohajtanak venni rövid- és hosszúlejáratú kölcsönök kibocsátásában.

A szövetségi kormány az említett három és félmilliárd dollárt pari-árfolyamon vásárolja meg a tartalékbankoktól, hogy azután a dollár értékének csökkentésével nagyobb nyereséghez jusson. Ezzel egyidőben a dollár eléri 1916. évi normális vásárlóerejét és a jövőben már csak kisebb ingadozásoknak lesz kitéve, úgy hogy a bankok és a közönség meglehetősen pontos képet alkothatnak maguknak azoknak a kormánykötvényeknek az értékéről, amelyeket később megvásárlásra felkínálnak.

Azt hiszik, hogy a kongresszus jóváhagyja ezeket a terveket.
A Fehér Ház tanácskozási során a dollár értékcsoökkentését 30-50%-ra ajánlják különféle javaslatok. Ezek fe-

Rádió készülékek
Dinamikus hangszórók
Villanyszerelések
legjutányosabban
Borka és Biró
KOSSUTH UCCA 8. SZÁM.
Díjtalan bemutatás és felvilágosítás.

Brokcs Győző, jelenleg 5000 szegény gyermeket gondoznak. A menhelyen bent 110 az ápoltak száma, a többieket kihelyezték vidékre gondozásba. Nagy segítség a menhelynek a református Szeretet Szövetség földesi és berettyóújfalui árvaháza, ahová 60 gyermeket tudnak elhelyezni. A szegénység és a terjedő nagy nyomorúság következtében seregestől jelentkeznek a menhely felvételi irodájában, de nem tudnak minden jelentkezőt felvenni és csak azok kerülnek a menhely gondozásába, akiket az árvaszék vagy a községi előjáróság u'al be. Kevés a hely és a mi még fontosabb, nincs fedezet, úgyhogy a fekvőbetegfelvételnél is korlátozásokat léptettek életbe. Van olyan nap, hogy 15-20 síró jelentkező könyörög az irodában, de a menhely nem lehet minden rászoruló számára menedék a szenvedés a pusztulás elől. Nincs elég pénz és nincs elég hely.

(.)

lett szenvedélves viták folynak.

Amerika legújabb aranykészlete hivatalos kimutatás szerint a következő: A kincstári hivatal készlete 278 millió dollár, a jegybankoké 3 milliárd 566,290,000, az újjáépitési hitelintézeté megközelítőleg 9 millió, a magánkézben levő (dugarany) 310 millió 970,642 dollár.

Roosevelt kétségkívül a dugaranyat is le akarja foglalni.

Csütörtökön lesz az Izraelita Nőegylet teaestélye

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni Izraelita Nőegylet e hó 18-án, csütörtökön este 9 órai kezdettel teaestélyt rendez az Arany Bika szálló Bocska és üvegtermében. A mulatság iránt máris rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik, annál is inkább, mert a nőegylet ebben a szezonban bált nem rendez. A teaestélyre belépődíj nem lesz, a zenét az üvegterem kitűnő jazz-bandja fogja szolgáltatni. Tekintettel a nagy érdeklődésre, asztalokról tanácsos már előre gondoskodni. A nagyszerűnek ígérkező mulatságra a nőegylet elnöksége ezúton hívja meg tagjait, úgyszintén ezáltal hozzátartozóit és jóismerőseit.

A városi elsőfokú közigazgatási
hatóság.

543-1934. B. sz.

HIRDETmény

Értesítem az érdekelteket, hogy a Debrecen sz. kir. város határában gazdálkodó vitézek telkeinek leltári felszereléséről készített kimutatás a városháza és az elsőfokú közigazgatási hatóság hirdető tábláin kifüggesztett.

A 3700-1932. I. M. sz. rendelet 4. §-a értelmében felhívom azokat, akikre — haszonélvezeti jog vagy zálogjog folytán — valamely dolognak a leltárba való felvétele sérelmes, azt a körülményt az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20. sz., földszint 46. sz. szobájában) 15 nap alatt jelentéské be.

Debrecen, 1934. évi január hó 13.
Dr. Vass Károly
tb. főjegyző.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Felolvasó szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félfévre 14.—, negyedévre 7.—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétfőnap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1934. január 16. Kedd. Protestáns: Gusztáv, római káth.: Marcell p. sz.: 5694. Teb. 29.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek ki-

Jön! Jön!

vételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45. Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Déli, délnyugati szél, sok helyütt újabb lecsapódások, havazás, később havaseső vagy eső, további hőemelkedés.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjárás, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

KEDD, január 16.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 1: 1. Magyar mondák. 2. Mi ujság a rádió körül. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemezek. 12.05: Országos Postászenekar. Vezényel Ifj. Roubal Vilmos. 1.30: Kolompár Laci és cigányzenekara. 4: A régi magyar népviselet. Dr. Györfly István előadása. 5: Magyar leányok rádió-órása. Rendező Csanády György. 6: Gramofonlemezek. 6.50: Francia nyelvoktatás (Dr. Garzó Miklós). 7.20: Engel Iván zongorázás. 8: A kőítő anyja. R. Simonffy Margot verseket mond el. 8.30: A bécsi Operaház énekkarának hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Clemens Krauss. Körülbelül 10.30: Hírek, időjárásjelentés. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Fridl Frigyes.

Ne tegyen rossz fát a tüzre, mert jó minőségűt is kaphat Gábányi utóda, Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tüzipifa, mindenfajta magyar szén szobafűtéshez, külföldi koks, brikett, kővacsán házhoz szállítva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégebbi szén telepe.

A férfiszabó szakosztály e hó 17-én, szerdán este hét órai kezdettel az Ipartestület helyiségében ülést tart. — Tárgy: Kereseti adó felmondása s egyéb fontos folyó ügyek.

— Rádió, csillár, villanycikkék bámulatos olcsón Baránynál, Szent Anna 1. Dísz tárgyak javíttatnak.

— Az Ügyvédszövetség debreceni osztagjának január 16-án, kedden délután 6 órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében megtartandó rendes heti összejövetelén a 13 évi amerikai távollét után nemrég hazatért dr. Serly Béla ügyvéd tartja meg előadását „Az amerikai jogletről”. Az összejövetelre a kártársakat ezúton hívja meg és teljes számú megjelenést kér az elnökség.

— Ebédelő, kaukázusi dió, tizenhét darabos, már 600 pengőtől Szántónál, Piac 81.

— Dr. Kováts Jenő a rendőrség ügyésze. A debreceni rendőrkapitányság mellett megüresedett ügyészi állásra a belügyminiszter dr. Kováts Jenő debreceni gyakorló-ügyvédet nevezte ki.

— A polgármester Budapesten. Dr. Vásáry István polgármester Zöld József tb. h. polgármester, pénzügyi előadó és Ary Lajos főszámvívó kíséretében Budapestre utazott, ahol az 1934. évi költségvetést tárgyalják le a belügyminisztériumban tárcaközi bizottsággal.

— A Debreceni Műpártoló Egyesület 1934. évi közgyűlését e hó 29-én délután 5 órakor tartja a városházán a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgatói jelentés. 3. Zárószámadás, számvizsgálók jelentése. 4. Költségvetés 1934-re. 5. Tisztújítás. 6. Indítványok. Az indítványokat írásban legkésőbb e hó 21-ig kell az elnökséghez benyújtani.

— A hűsítőparosok vigalmi bizottsága e hó 17-én, szerdán este háromnegyed 8 órakor a Korona-vendéglőben ülést tart. Felkéri az elnökség a bizottság tagjait, hogy teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 JANUÁR 10. SZOMBAT. Dr. Balványi Kálmán, az OMKE titkára és elnöke a kereskedők kereseti adója kapcsán.

Drégely Gábor „Szerencse fia”-t mutatta be a színház. A kritikus szerint a darab megbukott. Jók voltak a darabban Ternyey, Hahnel Aranka, Báthory Mária, Huzella Irén, Bérczy Ernő, Békás Gyula, Gerő Ida, Ligeti, Nádor, Krasznay, Lugosi, Szilágyi.

1914 JANUÁR 16. PÉNTEK. A Kúria a két alsófokú bíróság ítéletének megváltoztatásával helybenhagyta az

ötven éves tanítókodása alkalmából meleg ünnepélyben részesítették Herczeg János igazgató-tanítót.

A nagyvásár pangott, nem volt sem forgalom, sem vevő.

1924 JANUÁR 16. SZERDA. Mind nagyobb hullámokat ver a III. kerületi képviselőválasztás. A jelöltek: ifj. dr. Magoss György, dr. Haendel Vilmos, Homonnay Tivadar. Választási biztos: Baróthy Zoltán táblabíró, helyettese: Szépy László törvénytudós bíró.

Dr. Hegyegi Kiss Pál felszólalása nyomán a nemzetgyűlésen óriási vihar volt János Zoltánnak a mandátumtól való megfosztása miatt.

Az Arany Bika dísztermét zsúfolásig megtöltő közönség előtt nagy sikerrel szerepeltek a budapesti szimfonikusok és Kolbay Ildikó.

a HAVAS

István-malomnak a Borsod-miskolci malommal való fűzőjáról szóló részvénytársasági közgyűlést határozott.

Hegedüs János homokkerti telektulajdonost (tavaly gyilkolták meg) 100 pengőre ítélték szabálytalan építkezés miatt.

téli vásárja

— Móríc Zsigmond előadása a rádióban Debrecenről. Móríc Zsigmond, a kiváló író, aki a múlt héten tartott előadást Debrecenben, február 7-én a rádióban Debrecenről előadást tart. Előadásában különösen kiemeli Debrecen rohamos fejlődésének tanujait, új intézményeit. Az előadáshoz szükséges adatokat dr. Csütös Ferenc kultúrta-nácsnok bocsátotta az író rendelkezésére.

— Gregor úriszabóságát Darabos uccáról Püspöki palotába helyezte át. Öltönyöket, kabátokat előnyös árak mellett készít.

— A Szülők Iskolája ma este 6 órakor tartja hetedik előadását. Ez alkalommal Szemes Károly tanítóképző intézeti tanár Barátságos nevelés címen tartja meg előadását, melyet a Kossuth Dalköri énekszáma vezet be. Beléptűj nincs. A Szülők Iskolájának vezetősége ezúton is meghívja az érdeklődő szülőket és nevelőket.

— Ingyen bridge-tanítás az Ujságíró Klubban. A közkeveltségnek örvendő bridgejáték fellendítése érdekében az Ujságíró Klub vezetősége elhatározta, hogy ingyen bridge-tanfolyamot rendez. Felkéri azokat, akik tanulni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat e hó 16-án este 6 óráig az Ujságíró Klubban jelentés be, amikor is a tantás ideje megbeszélhető. Az Ujságíró Klub új helyisége: Piac ucca 26. számú városi bérház első emeletén van.

— Széna-árverés. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 1933. évi termésű mintegy 900 q. erdei széna nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adni. Táálkozás 16-án, kedden reggel 9 órakor a nagy-cseréi Eröss-lyuki, folytatólag a Soma-i erdőéri laknál, 17-én, szerdán reggel 9 órakor pedig a nagy-cseréi hármashegy-i és folytatólag a haláptelki erdőéri laknál.

Kinevezés. A főispán dr. Ecsedi János államrendőrtisztet a I. fokú közigazgatási hatóságánál a XI. fizetési osztályba írnokká helyettesítette be. Dr. Ecsedi János a városi tisztviselőknek nagyképzettségű, tehetséges, szorgalmas tagja.

— Micsky Imre alezredek előadása. Vasárnap délután páratlan érdeklődés mellett tartotta meg időszerű lényegszéti kérdésekről szóló előadását Micsky Imre alezredek, a debreceni állami mén-telep kiváló s agilis parancsnoka a Debreceni Gazdasági Egyesület és Polgári és Gazdakör összenyitott termében. Az előadás nagy számú lényegszéti és érdeklődő közönség jelent meg s mindvégig feszült figyelemmel és élénk érdeklődéssel hallgatta az illusztris előadó gyakorlati tapasztalatokon alapuló és a mindennapi életből vett példáival illusztrált előadását.

— Hús filléért olvashatja legújabb regényeket. Kultúra antikvárium, Szent Anna 3.

— A Katolikus Figyelő legújabb száma január 10-én megjelent s megváltozott külső formában, a szokott gazdag és változatos tartalommal került az előfizetők asztalára. A címlapot Bánszki Tamás festőművész-rajzánar pompás tussrajza ékesíti, amely a debreceni Szt. Anna-templomot is ábrázolja. Vezetőhelyen dr. Lindenberger János ír cikket s örömmel jelenti be, hogy ezúttal a Katolikus Figyelő havonta kétszer fog megjelenni. P. Bangha Béla, dr. Tóth László, dr. Schmiéd Béla, Molnár Ödön, S. J. Dercze Lajos és Kisházi Mihály tollából közöl még cikkeket a Katolikus Figyelő új száma, amely Liszt Nándortól is ad egy remekbe öntött verset. Gazdag és eleven ezúttal is a Széjgyezetek rovata. Bőséges egyházi hírek és útitársnyánkból címen közismert és kedvelt rovat teszik még igen változatos és nívós olvasmánnyá a Katolikus Figyelő legújabb számát.

Gyászrovat

Nádházy István temetése szerdán délután 2 órakor lesz Püspökladányban Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Bényey Gábor temetése hétfőn délután fél 3 órakor volt Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 15-én, hétfőn a következő bejelentések történtek:

Születések: Folytán András napszámos, fiú; András. Gencsi István földmunkás, fiú; András. Heytő György borbélysegéd, leány; Magdolna. Bodó János honv. szkv., leány; Margit és 1 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Zavaczki János—Licz Magdolna. Hodos József—Zeke Vilma. Szőke Imre—Oszbovics Zsuzsa. Váradi Imre—Máró Eszter. Gál Lajos—Márkis Róza.

Halálozások: Szabó Imre ref. 66 éves, Nyil u. 75. Gunda Gizella r. kath. 27 éves, Budapest. Bényey Gábor ref. 2 napos, Ajtó u. 19. Boros Györgyné Borbély Eszter ref. 67 éves, Bruckner u. 9. Gál Pirokska ref. 22 hónapos, Irén u. 49. Kuti Béla r. kath. 34 éves, Pécs.

— Ellopott egy fél kaput. Különös lopás történt hétfőre virradó éjszaka az egyik Sinay Miklós uccai házban. Kun Sándor gazdálkodó feljelentést tett a rendőrségen, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettes kiemelte és ellopta a fél kapuját. A kapu fából volt, nyilván tűzjelzőfának szánta a tolvaj. A nyomozás megindult.

mint még SOHA!

— A MIEFHÖE keletmagyarországi csoportja, mely a debreceni zsidó egyetemisták tömegét egységesen tagjai sorában számlálja, ezúton is felhívja tagjai és a debreceni zsidó diákság pártfogóinak figyelmét, hogy ez évadbeli reprezentáns akadémikus MIEFHÖE-menszáját február hó elején tartja meg helybeli és fővárosi notabilitások részvételével ünnepélyes és fényes keretben között az általa fentartott helybeli legnagyobb zsidó egyetemisták mensája javára. (Postacsekk-szám: 52.960.) A MIEFHÖE végalmi bizottsága.

— Vízvezetési berendezések karbantartását kedvező feltételek mellett vállalom. Gyenes, Szent Anna u. 8. Telefon 19-37.

— Az angliai vihar. Londonból jelentik: Óriási vihar száguldott végig vasárnap Anglián. A szélvihar sok helyütt óránként több, mint 15 kilométeres sebességet ért el. Egy lezuhanó fa nagy veszedelemben sodorta György királyt, a yorki herceget és feleségét, továbbá MacDonald miniszterelnököt. A fa két méterrel autójuk mögött dőlt ki a sandringhami templom előtt. A hajóközlekedést teljesen megbénította az orkán.

— A Homokkerti Ref. Olvasóegylet január hó 21-én tartja meg ez évi első előadását, mely alkalommal színr kerül Minden jó, ha a vége jó című háromfelvonásos énekes népszínmű. A tehetséges gárda lelkesen készül az előadásra s arra törekszik, hogy a szokott, kedves közönsége most is a legnagyobb megelégedéssel távozzon az előadásról. A darab, mely már a címe után megragadja figyelmünket, teljesen kacagtató jelenetekkel van fűszerezve.

A védett birtokok terhe és kamatainak tőkésítése

Budapest, január 15. A gazdátartozások rendezéséről szóló rendelet értelmében a védetté nyilvánított ingatlan jelzálog joggal biztosított, 1933 október 24. napja előtt lejárt hátralékos kamatok tudvalevően az eredeti tőkésítéssel csatolhatók. Az eközött tőkésített kamatok fizetésére a gazdaadós igénybe veheti a halasztást. Az igazságügyminiszter most rendeletet adott ki, amely rendelet részletesen szabályozza, hogy a hátralékos kamatok tőkésítését a telekkönyvi hatóság milyen bekezelési nyilatkozat alapján és milyen alakban jegyezze be a telekkönyvbe. A tőkésített kamat és ennek további kamata erejéig a tőkekövetelés biztosítására szolgáló rangsorban a biztosítéki jelzálog jog bejegyzését rendelik el, e bejegyzés azonban nem érinti az adósok azt a jogát, hogy a védettség tartama alatt a részére biztosított halasztást és kamatmértéklést a tőkésített kamathátralékokra s ennek kamataira is igénybe vegye.

RENDELET A VÉDETT BIRTOKOK GAZDAADÓSSÁGÁRÓL

Budapest, január 15. A hivatalos lap közli a védettbirtokok felett közfelügyeletet gyakorló helyi bizottság szervezeti és az ügyviteléről szóló rendeletet. Ezzel egyidejűleg közölték a második rendelet azoknak a fizetéseknek módozatait szabályozza, amelyeket a kedvezményeket igénybevevő gazdaadósoknak a nem közvetlenül érdekelt hitelező kezéhez kell teljesíteni.

Az érdekelt gazdaadósok tartoznak a kedvezmény igénybevételére irányuló szándékokat legkésőbb az évi február 28-ig bejelenteni minden olyan hitelezőjöknek, akiknek nem közvetlenül kötelesek fizetni, úgyszintén a helyi bizottságnak is.

Kerekpárlopások. Nyíri István hátrómesternek a Veres uccáról, Nagy István pékstanulónak a Piac uccáról lopják el a kerékpárját. A rendőrség keresi a tolvajokat.

Olasz nyelvtanfolyam az Ujságíró Clubban. A debreceni Ujságíró Club olasz nyelvtanfolyamot rendez kezdőknek és haladóknak. A tanfolyamot, mely 60 órából áll, dr. Strohbach Jenő tartja, ki a római Collegium Hungaricumban régente tanulmányait. Résztvételi díj személyenként és óránként 50 fillér. Jelentkezni lehet január 26-ig bezárólag az Ujságíró Club helyiségeiben, városi bérház (Gambirinus passagé), I. em., egész nap.

A Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának tisztikara mély fájdalommal jelenti, hogy

kövágó-órsal

Kuthy Béla,

a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője

1934. évi január 13-án hosszúságú szenvedés után elhunyt.

Temetése a római katolikus szertartás szerint január hó 16-án délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójában.

Intézetünk javára szentelt odaadó és értékes munkásságával példát adott nekünk visszamaradt munkatársainak, akik melegen érző, igaz barátot és szerető kartársat veszítettünk el benne.

Drága emlékét kegyelettel őrizzük meg baráti szívünkben!

CSAK FILLÉREKÉRTI

Diszgombok	1 fillértől	Divatcsatlok	8 fillértől
Szalagok	5 " "	Gyönyörű csipkék	6 " "
Divatgallérok	12 " "	Vállpántok	8 " "
Női övek	12 " "	Legszebb divatfátyolok	38 " "

C S I P K E H Á Z, B A D O G O S

UCCA 2. (DEL-KA MELLETT)

Lingel komplett ebédlő, háló, modern börgarnitúra olcsón eladó. Csapó u. 16.

Bosszúból merénylet miatt jelentette fel nemfizető szeretőjét. Vasárnap délelőtt egy cselédány jelent meg a rendőrségen, aki feljelentést tett egy ismeretlen férfi ellen. Azt adta elő, hogy a férfi az egyik Hunyadi ucai ház előtt megragadta, bevonszolta a kapu alá, onnan egy szobába, ahol merényletet követett el ellene. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek folyamán kiderült, hogy a leány önként ment el a férfi lakására. A feljelentést csupán bosszúból tette meg, mert a férfi két pengőt ígért neki, de a pénzt nem adta meg. A rendőrség ilyenformán megszüntette az eljárását.

Kultúrelőadás a Függetlenségi Körben. A Függetlenségi Kör kebelében alakult Szabolcska Irodalmi Társaság kulturális bizottsága január 17-én, szerdán este 6 órai kezdettel a Függetlenségi Kör helyiségében előadást tart. Bevezető beszédet mond dr. Fráter Sándor. Nyitány. Előadja Pálffy Lajos karnagy vezetésével a Frontharcos Dalárda. Előadást tart: vitéz Szegedy Gyula. Énekel ifj. Dalmy Balázs. Verseiből felolvass Erdélyi István. Magánének zongorakísérettel. Páros jelenet. Előadják: Juhász Ibi és Bognár Magdus. Szavalt: Böör Kálmán. Himmusz. Éneklő: Frontharcos Dalárda. Az estét bezárja: Törőné Korpássy Mária. Beléptidő nincs. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

D. Népszövetségi Hitelezővetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni

tűzifát és szenet

mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy Gy.-u. 24. Telefon 31-32.

A híres Ózdi szén nagyraktára. — Olcsó, jó berentei szén kapható.

Új kölcsönkönyvtár. Magyar-német könyvek. Olcsó díj. Gárdos könyvesbolt, Püspöki palota.

Nagyon gyenge volt a debreceni téli vásár. Debrecenben mindig a téli vásár szokott a legtöbbet jelenteni vásárló forgalom szempontjából, ez idén azonban — a vásárosok kijelentése szerint — még ez volt a leggyengébb. Szomorú jelenség volt az is, hogy a falusiak teljesen távolmaradtak a vásárról. Az állatfelhajtás sem közelítette meg a régi kereteket, igaz, hogy innen is elmaradtak a vevők.

Öngyilkos lett egy pesti főorvos. Budapestről jelentik: Fekete Sándor dr., a Stefánia Szövetség gyermekkorházának vezetője megmérgezte magát és pár órai szenvedés után meghalt. Öngyilkosságát családi bajai miatt követte el.

Asztalos munkát olcsón és jól készíti Vasadi asztalosmester, Széchenyi u. 8. sz.

A HONSZ felhívása a hadigondozottakhoz. Csoportunk irodahelyiségében az évi január hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tagértekezletet tartunk, amelyre tagjainkat ezennel meghívjuk. A tagértekezleten a csoport minden ügyét ismertetjük és bármely tagtársunk által felvetett eszmét, avagy javaslatot is megbeszélés tárgyává tesszük. A tárgyalandó fontos ügyekre és munkakalkulációra leendő rámutatásra való tekintettel a tagértekezletre minden egyes bajtársunkat a saját érdekében is szeretettel meghívjuk. Csoportelnökség.

Új üzlet! Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

Négy évi fegyházra ítélték a leányt, aki feltételek nélkül elvette a válogényét. Zalaegerszegről jelentik: A zalaegerszegi törvényszék ma tárgyalta Czömpöl Ilona 22 éves pókafalvi leány bűnügyét, aki ellen az ügyészség szándékos emberölés büntetése miatt emelt vádat, mert 1933 november 29-én két revolverlövessel megölte udvarlóját, Kurucz Károly pókafalvi legényt. Czömpöl Ilona védekezésében előadta, hogy egy ízben bemélt a legénnyel az egyik zalaegerszegi templomba és ott fogadalmat tettek, hogy egymáséi lesznek. Egy évvel ez előtt Kurucz Károly hirtelen elhídegyt tőle. Az a hír terjedt el, hogy mást akar elvenni. A leányt ez nagyon elkésértette. Már akkor elhatározta, hogy véghez Kurucz Károlyval. A törvényszék Czömpöl Ilonát bűnösnek mondta ki és ezért 4 évi fegyházra ítélt. Az ítélet ellen mindkét részről fellebbezést jelentettek be.

A HONSZ kérése a háztulajdonosokhoz. Csoportunk sorából többen — így elsősorban egy kilakoltatás alatt álló jóra való ötgymekes hadiözvegy — szíves készséggel vállalnának bárhol házmesterséget. Hazafias tisztelettel kérjük a háztulajdonos urakat, szíveskedjenek üresedés esetén s lehetőleg mindenkor hadigondozottakat alkalmazni és ebben az ügyben esetenként csoportunkat kegyesen felkeresni. Csoportelnökség.

Csizmadia-bál. A Debreceni Csizmadia Árucarnok Szövetezet január hó 20-án, szombaton este 8 órai kezdettel a Korona dísztermében (Csapó u. 17.) az elagott iparosok javára reggel 6 óráig tartó zárkörű táncestélyt rendez. Jegyek előre válthatók a rendezőség tagjainál és este a pénztárnál. A zenét a jóhírű Csiki Elemér zenekara szolgáltatja. A jótékony célra való felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Kincseshalom u. 5. sz. házas ingatlant azonnali beköltözhetősi hatállyal árverés útján kívánom bérbeadni.

A bérbeadási árverést f. évi január hó 16. napján délelőtt 10 órakor a városháza félemelet 12. sz. szobában (gazdasági ügyosztály) tartom meg.

Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt napoként délelőtt 8-2 óráig megtekinthetők.

Az épület két szoba, konyha, kamara (rézben alapincézve) s egy istálló helyiségből áll.

Debrecen, 1934 január hó 15.

Polgármester.

700-1934. aii.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közhírré teszi, hogy az 1900. évi XVI. t.-c. 8. §-a alapján az Országos Gazdasági Munkaszabályozó Bizottság az 1922. II. t.-c. alapján megállapított hozzájárulási díj 1934. évi kivétési lajstroma folyó évi január hó 15-től január hó 22-ével bezárólag 8 napi közszemlére van kitéve a városi adóhivatal 5. sz. szobájában. Érdeklőt munkaadók a közszemle idején a hivatalos órák alatt hétköznapokon 8-12 óráig a lajstromot megtekinthetik. A kivétel elleni s polgármester úrhoz címzett felszólalások a közszemle letelte után 15 nap alatt a városi adóhivatalnál adandók be.

Egyben felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat, hogy a gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselédeiket (szegődményes iparosokat, idény-, sommás munkásokat, gépmunkásokat) biztosítás végéig és a cselédváltást átírás végéig a cselédkönyv bemutatása mellett a szolgáltatásba lépéstől számított 15 nap alatt jelentsek be s a díj fizetési kötelezettségnek tegyenek eleget. A bejelentés elmulasztásából eredő teljes kárért az 1902. évi XIV. t.-c. 24. §-a, illetve az 1912. évi VIII. t.-c. 5. és 12. §-ai alapján felelősséggel tartozik a munkaadó, ezenfelül mulasztása a kihágási eljárás jogkövetelményeit vonja maga után.

Debrecen, 1934 január hó 11.

Városi adóhivatal.

KÖZGAZDASÁG

KISEBB AREMELKEDÉSEK A TERMÉNYTÖZSDÉN.

Határidőüzlet:
Búza: március 8.04, 7.98, 8.08, 10, 08, 10, 12, 15. zárlat 8.14-15, május 8.20, 13, 26, 28, 26, 29, 30, 35, zárlat 8.33-35.

Rozs: március 4.80, 81, 84, 85, zárlat 4.84-86, május 5.08, 10, zárlat 5.14-16.

Tengeri: május 7.93, 90, 96, 97, zárlat 7.96-98.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 7.85-8.05, 78 kg. 7.95-8.15, 79 kg. 8.05-8.25, 80 kg. 8.15-8.35, ftiszai 77 kg. 7.70-7.90, 78 kg. 7.80-8.00, 79 kg. 7.90-8.10, 80 kg. 7.95-8.25.

Rozs 4.25-4.30, tak. árpa 7.00-7.30, sörárpa 7.75-11.50, zab 8.20-8.40, tengeri (új) 5.95-6.05, tengeri (6) 7.80-7.90, korpá 6.25-6.35.

A készárúvásáron búza 5 fillérrel drágább, rozs nem változott, zab 5 fillérrel olcsóbb, tengeri 5 fillérrel drágább.

A DEBRECENI ALLATVÁSÁROK.

Vasárnap és hétfőn voltak Debrecenben az országos 16- és szarvasmarhavásárokat. A lóvásáron vasárnap igen nagy, hétfőn kis felhajtás volt. Jöminőségű ló ára 300-400 pengő volt, a közepesé 160 pengőtől a silányé 50 pengőtől kezdődött. A lóvásáron sem vidéki, sem külföldi vevők nem jelentkeztek és ez úgy az árak kialakulásában, mint a forgalomban nagyon éreztető volt.

A szarvasmarhavásárra igen nagy volt a felhajtás. Az árak így alakultak: Szopós borjú 55-65, vágómarha 28-38 fillér elősúlyban kilónként. Fejős tehén darabonként 80-350, jármos ökor páronként 320-600 pengő. Az árak emelkedő tendenciát mutattak. Különösen az egyéves rugott magyar borjúkat és a jármos ökröket keresték.

BUDAPESTI ALLATVÁSÁROK.

Budapest, január 15. A mai vágómarhavásárra mindössze 4 vágómarhát hajtottak fel. Az árak változatlanul maradtak.

A ferencvárosi sertésvásárra 3917 volt a felhajtás. Eladtak elősúlyban kilogramonként könnyűsertést 70-73, közepes sertést 76-80, nehéz sertést 79-80 fillérért. A vásár irányzata élénk volt.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.50-18.90, 100 cseh korona 15.95-17.07, 100 dinár 7.80-8.30, 100 dollár 357.00-367.00, 100 lei 3.42-3.46, 100 leva 4.00-4.26, 100 lira 29.90-30.20, 100 német márka 13570-136.60, 100 osztrák schilling 18.70-80.70.

A színanarany kilója 5005-4995 pengő.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

1168-1934. B. sz.

HIRDETMÉNY

Értesítem a szőlős gazdákat, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter azoknak, akik direkttermő szőlő ültetvényeiket az 1934. év folyamán csemege szőlőkké kívánják átoltatni — az átoltáshoz szükséges oltóvesszőt az év tavaszán — csak a szállítási és csomagolási költségek felszámítása ellenében — díjtalanul fogja rendelkezésre bocsátani.

Az ingyenes oltóvessző kiutalás iránti kérelmet a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál a f. hó 20-ig kell bejelenteni.

Az igénylők a kiutalás iránti kérelemben kötelesek feltüntetni az átoltandó direkttermő szőlőtőkék számát és fajtaját, továbbá annak a területnek telekkönyvi és helyrajzi számát, amelyen az átoltást foganatosítani kívánják.

Debrecen, 1934. évi január hó 13.

Dr. Vass Károly, tb. főjegyző.

Vásároljon hirdetőinknél.

